

Miljöprogram

för Stallarholmens Båtklubb 2024

Stallarholmens Båtklubb arbetar i all sin verksamhet för en god miljö och säker hamn. Klubben ansluter sig till Svenska båtunionens mål att utveckla ett båtliv i balans med människan och naturen.

Detta miljöprogram består av *miljöregler* och en *miljö- och avfallsplan*. Här sätter klubben upp mål för hur vi kan förbättra miljön, gemensamt som klubb och som enskilda medlemmar, och vilka miljöregler som gäller hos oss. Från 2023 följer klubben även fastställd *avfallshanteringsplan*.

SBK informerar medlemmarna om miljöprogrammets innehåll och om hur de ska följa den. Detta sker på medlemsmöten, på nätplatsen, i nyhetsbrev och via anslag på klubbens områden.

SBK ser årligen över och fastställer miljöprogrammet, efter eventuella ändringar, på årsmöte. Styrelsen skickar i god tid ut förslag till ändringar.

I verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen skall det också finnas avsnitt om hur klubben har konkretiserat sitt arbete inom miljöområdet under det gångna året.

Miljöprogrammet är jämställt med ”Hamnordningen” vilket, enligt SBK:s stadgar, innebär att medlem som bryter mot klubbens miljöregler kan anses ha förverkat sin medlemsrätt och kan bli utesluten. Medlemmens inbetalda avgifter blir då förverkade och tillfaller klubben.

SBKs miljö- och avfallsplan 2024

1. Gemensamma satsningar för praktiska lösningar för bättre båtmiljö

Klubben eftersträvar ett samarbete med närliggande klubbar med ambition om ett miljövänligt båtliv”, med ”en gemensam målbild” för kommunen och båtklubbarna. Detta samarbete fokuseras i nuläget på de två frågorna om bottenfärger och toatömning, vilket påverkar SBK:s eget miljöarbete, på både kort och lång sikt.

SBK ska under 2024 följa med i Svenska båtunionens miljöarbete och förmedla kunskap därifrån.

2. Internt opinionsarbete

Klubben bedriver kontinuerligt upplysning och för en diskussion bland medlemmarna om olika sätt att minska båtlivets påverkan på naturen, som exempelvis att använda miljöanpassade drivmedel och oljor.

På medlemsmöten ska utbytas erfarenheter och åsikter när det gäller olika alternativa bottenfärger: tillåtna antifoulingfärger, blank epoxigrund eller lack alternativt ingen målning alls. Styrelsen förbereder diskussionen.

3. Miljöombud

Årsmötet utser ett miljöombud, som sitter i styrelsen för 2024. Miljöombudet har ett ansvar för att styrelsen i sitt arbete

- *kontrollerar att klubben och dess medlemmar efterföljer miljöregler.*
- *bevakar nya utredningar och lagregler inom området.*
- *sprider kunskap och propagerar för en större miljömedvetenhet.*
- *rapporterar till klubbens medlemmar om förändringar inom miljöområdet.*

4. Miljöstuga

Klubben diskuterar inrättande av miljöstuga för farligt avfall samt rutiner för skötsel och transporter av avfall till lämplig mottagare. Utformning och hantering kommer att diskuteras med kommunens miljönämnd innan beslut kan fattas.

5. Toatömning

Klubben arbetar för att underlätta för medlemmarna att följa de nya regler om fritidsbåtars toatömning som trädde i kraft 1 april 2015. Ett förstahandsalternativ är samarbete med andra båtklubbar i kommunen.

Klubben har i nuläget svårt att finansiera installation av kommunalt avlopp på klubbområdet, vilket bedöms nödvändigt för att kunna införa sugtömningsanläggning i egen regi.

6. Båtbottenrengöring på land

På klubbens områden råder sedan länge förbud mot att använda högtryckstvätt när man rengör båtens botten, om båten är målad med någon typ av antifoulingfärg innehållande giftiga ämnen. Det finns flera praktiskt rimliga och genomförbara alternativ till att spola av sådana båtar:

- *Medlemmar som önskar ha sin botten renspolad inför upptagningen, kan göra detta på annan båtklubb eller varv som har spolplatta strax före vinteruppläggning.*
- *Medlemmar kan rengöra botten medan båten fortfarande är i sjön, på någon av de bottentvättar som finns.*
- *Det går att med trasa rengöra botten (och ta hand om trasan på miljövänligt sätt).*
- *Det går att låta botten torka först och sedan slipa botten med därtill lämplig grovlek på sandpapper, där slipdammet uppsamlas för miljöriktig hantering.*

Klubben projekterar en spolplatta som förenklar både båtvården och den interna miljötillsynen. Kommunen har gett sitt godkännande för sådan anläggning, placerad på klubbens arrenderade område för vinteruppläggning. Dock ska utformning och funktion diskuteras med kommunens miljönämnd, och beslut fattas på årsmöte innan uppförande. Klubben granskar även slutet tvättsystem där vattnet sugs upp, filtreras och återanvänds, s.k. HULLWASHER, där driftsäkerhet, kostnad och eventuellt spill till omgivningen får jämföras med alternativet spolplatta.

7. Akut insats vid oavsiktligt utsläpp av olja eller annat miljöskadligt.

Risken för utsläpp av olja, dieselbränsle och liknande i samband med oavsiktlig händelse, t.ex. båt som vattenfylls, har uppmärksammats. Man behöver då ha fastlagda rutiner för snabb åtgärd, där informationen är väl känd och tillgänglig för samtliga medlemmar. Det betyder i praktiken tydliga anslag vid klubbens hamnområden innehållande: Kontaktuppgifter till alla båtägare, hamnkapten, klubbens miljöombud, sjöräddningssällskapet och räddningstjänsten, samt grundläggande definition av olika incidenter och direktiv om lämpliga åtgärder.

Klubben bör även, via information och praktiska anvisningar, verka för att förebygga missöden som kan leda till kostsamma egendomsskador och miljöskadliga utsläpp.

Styrelsen bearbetar frågan och studerar erfarenhetsmässiga slutsatser, genom bl.a. kontakt med försäkringsbolag och andra relevanta institutioner.

SBK:s miljöregler

1. Hushållsavfall.

- Medlemmarna uppmanas att själva frakta bort hushållsavfall från klubben, det har visat sig omöjligt att upprätthålla föreskriven avfallssortering då klubben tillhandahåller sopkärl.
- Klubben uppmanar medlemmarna att källsortera sitt avfall. Källsorteringsstationer av hushållsavfall finns bland annat på Kvitten i Strängnäs samt i Läggesta.

2. Bränsle, oljor med mera.

- Medlemmarna får inte tömma glykol, spillolja och bränsle på marken eller i vattnet.
- Medlemmarna skall vid vinterförvaring av båten vidta förebyggande åtgärder för att skydda marken från eventuella bränsle- och oljespill från motor och växellåda.
- Medlemmarna är skyldiga att undvika tomgångskörning.
- Klubben uppmanar medlemmarna att ge motorn regelbunden service, vilket bidrar till att hålla nere bränsleförbrukningen.
- Klubben uppmanar medlemmarna att använda det mest miljövänliga alternativet, t.ex. miljöanpassad olja och drivmedel.

3. Båtbottenfärger

- Medlemmar får endast använda båtbottnfärg godkänd för det område där båtens hemmahamn ligger. Information om godkända och icke godkända båtbottnfärger finns på Kemikalieinspektionens hemsida www.kemi.se.
- Klubben uppmanar medlemmarna att överväga båtbottentvätt av skrovet under säsongen, istället för att använda växthämmande bottenfärger. Det finns information om båtbottentvättar på nätplatsen Båtmiljö.se, som Skärgårdsstiftelsen och Havs- och vattenmyndigheten står bakom (<http://batmiljo.se/ren-batbotten/var-finns-batbottentvattarna/>).
- Klubben uppmanar medlemmarna att pröva Skärgårdsstiftelsens tjänst med SMS som varnar vid perioder då havstulpanerna sätter sig fast. Det gör man genom att SMSa Havstulpan till 72007.
- Klubben uppmanar medlemmarna att avstå antifoulingfärg för att istället måla med blank epoxifärg eller lack även då båten har hemmahamn i saltsjön. Metoden har visat sig fungera utmärkt i Mälarens vatten medan förutsättningarna i saltsjön visat sig betydligt svårare.

4. Bottentvätt vid upptagningen och under vinterperioden

Medlemmar får i nuläget inte använda högtryckstvätt när man rengör båtens botten målad med antifoulingfärg innehållande giftig substans.

5. Slipning

Klubben kräver att medlemmarna tar hand om sitt eget slipdamm, Förstahandsalternativet är slipmaskin med grovdammsugare, men gärna i kombination med presenningar på marken. Då större mängder färg och lack skall avlägsnas rekommenderas istället renskrapning med hjälp av värme eller färgborttagningsmedel, vilket ger mindre risk för spridning till omgivningen.

6. Toatömning

Klubben kräver av sina medlemmar att de följer de nya regler om toatömning från båtar som trädde i kraft den 1 april 2015. Klubben informerar om reglerna på sin nätplats.

Klubben arbetar för att i samarbete med andra, klubbar och kommunen, hitta lösningar som underlättar för medlemmarna att följa de nya reglerna, samt att på sikt, genom samarbete med kommunen, kunna tillhandahålla sugtömningsanläggning vid klubbens brygga.

7. Miljöstuga och farligt avfall

Klubbens diskuterar inrättande av miljöstuga för farligt avfall som: penslar, färgrester, lösningsmedel, trasselsuddar, oljefilter, spillolja, diesel, bensin, glykol och båt/bilbatterier. Utformning och hantering måste diskuteras med kommunens miljönämnd och beslut måste fattas på årsmöte innan projektet realiserar. Vid upprättande av hamnens avfallshanteringsplan 2023 konstaterades en rad problem och nackdelar med införande av miljöstation på klubbområdet.

- Då inhägnad saknas finns risk för obehörig skadegörelse med miljöskada som följd.
- Klubben är av geografiska skäl uppdelad på tre områden med betydande avstånd emellan.
- Verksamheten genererar så små mängder av varje avfallsslag att reglementsenlig hämtning/transport blir oförsvarlig både ekonomiskt och vad avser miljönytta. Den mest

rationella lösningen bedöms vara att medlemmarna lämnar avfallet till återvinningsstation tillsammans med övrigt hushållsavfall.

8. Konsekvenser av brott mot miljöreglerna.

Medlemmar som första gången bryter mot miljöreglerna får av klubbstyrelsen uppmaning till rättelse samt varning om att fortsatta brott mot miljöreglerna kan leda till uteslutning. Vid upprepade brott mot miljöregler skall medlem uteslutas.